

## A kígyó megölése

Epret szedtünk a Tátralomnicz felé vezető úton. Hozzánk szegődött Cassel József pásztorfiú és meséli, hogy éppen az imént kígyót látott.

– Miért nem ölted meg? – kérdeztem.

Erre ő németül elmondta, hogy kígyót megölni nem szabad, mert az szerencsétlenséget hoz a megölőre. Bizony Ó-Lesznán is volt egy paraszt (pouer), a ki egy napon két kígyót megölt. Nem volt semmiféle baja, vidáman érkezett haza, evett-ívott s pihenni tért. Midőn másnap bement az istállóba, hogy munkájához lásson, hirtelen meghalt.

– Azért, mert kígyót ölt?

– Persze, de különösen azért, mert az egyik megölt kígyó kígyókirály volt.

Kérdésemre, hogy ugyan mi is az a kígyókirály, megmagyarázta, hogy az bizony olyan kígyó, a melynek a feje tarajos. A tarajt mindjárt szemléltette is ujjával.

– Hát te, Jóska, még sohasem öltél meg kígyót?

– Nem, de ártalmatlanná teszem és akkor káros hatással nem jár boszúja. Egy faágba belehasítok, a kígyót beszorítom és a vízbe dobom. Így nem ér engem szerencsétlenség.

Mikor azt kérdeztem tőle, hogy Ó-Lesznán nem látott-e olyasmit, hogy a kígyó megölése szerencsét hoz, Cassel Jóska így felelt: „wê ma îr den kop mit a finfer oder a zäner abschneid” (ha a kígyó fejét ötössel vagy tízessel lenyiszálják). Ezt nem értettem és megkérdeztem tőle, hogy micsoda „finfer”, a mire megmagyarázta nekem, hogy öt- vagy tízkrajczárossal.<sup>1</sup> S mindjárt hozzátette, hogy ilyenkor szerencse kíséri az embert.

Volt Ó-Lesznán egy parasztnak két lova; rendkívül lassú volt a szegény pára. De azóta, hogy gazdájuk egy kígyó fejét pénzdarabbal levágta, a lovai gyorsabban hajtottak, mint bármelyik falusi gazda fogata. Az egészben két dolog lényeges: 1. Kígyót agyonütni nem tanácsos, mert megölése szerencsétlenséggel (betegséggel, halállal, stb.) jár. De halálát közvetve okozni szabad, pl. kampóba szorítani és a vízbe

---

<sup>1</sup> Tarpatakfüreden volt egy úrhölgy Csákováról (Temes vm.) a ki tudott róla, hogy ott is ismeretes a kígyó fejének lenyiszálása öt- vagy tízkrajczárossal (azaz 10 v. 20 filléssel), de az evvel járó babonáról felvilágosítást adni nem tudott.

dobni. 2. Kövel, doronggal agyonütni tilos, de szokatlan módon, pénzéremmel szabad, sőt ez az elkövetőre nézve üdvös. Ez utóbbi talán önkéntelenül a kígyó chthonikus voltával függ össze. A chthonikus állatot, már t. i. lelkét nem bántja az, ha a föld mélyéből, a saját birodalmából előkerülő eszközzel, valami értékessel (jelen esetben: fémmel) megölik. Lelke, mint jó démon kíséri megölőjét. Ez utóbbi dolgot kutatni szándékozom és folkloristáink szives figyelmébe ajánlom.